

STORTINGET

Representantforslag 17 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Dokument 8:17 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om Nav-skandalen og mistillit til arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Til Stortinget

Bakgrunn

Tusenvis er rammet av Norgeshistoriens største rettsskandale i fredstid. 2 400 mennesker har fått urettmessige tilbakebetalingskrav, minst 48 personer har blitt dømt for trygdesvindler på uriktig grunnlag, og av dem er 36 idømt fengselsstraff.

Ingen enkelt statsråd kan lastes for det fulle omfanget av denne skandalen, som har røtter tilbake til flere ulike regjeringsperioder. Forslagsstiller er derfor av den oppfatning at en grundig gransking og behandling er nødvendig for å komme til bunns i saken og gjenopprette tilliten til viktige samfunnsinstitusjoner.

Samtidig medfører sakens omfang, alvor og klassejustis, der demokratiet og rettsikkerheten har sviktet noen av dem som trenger det mest, at Stortingets medlemmer må vurdere om den sittende statsrådens ansvar og håndtering av saken tilsier Stortingets tillit.

Forslagsstiller mener det er klart at sakens alvor og omfang har økt under Anniken Hauglies periode som ansvarlig statsråd.

- Fra juni 2017 avdekket Trygderetten at Nav praktiserte regelverket feil. Arbeids- og sosialdepartementet ble ifølge egen tidslinje informert i november 2018. I mars 2019 besluttet departementet å endre praksis, men bare for korttidsopphold i utlandet. I

forkant instruerte Arbeids- og sosialdepartementets politiske ledelse Nav om ikke å gjennomgå gamle saker, bare legge om praksis framover i tid.

- 30. august 2019 fikk Arbeids- og sosialdepartementet beskjed om at det var sannsynlig at personer var dømt til ubetinget fengselsstraff på feil grunnlag. Det gikk deretter to uker før departementet hadde møte med Nav 13. september. Deretter gikk det nesten fem uker før Riksadvokaten ble orientert 16. oktober.
- Så sent som 17. september ble en mann dømt til fengselsstraff. 17. oktober påbegynte en annen soning av en dom bygget på feilaktig rettsanvendelse. Helt fram til 31. oktober ble flere sittende i fengsel.

Forslagsstiller mener det er uakseptabelt at Arbeids- og sosialdepartementet aktivt motsatte seg å få full oversikt og heller ikke umiddelbart rettet opp i de feil som hadde blitt begått. Det at feilen rammet sårbare grupper hardest, gjør ikke saken mindre alvorlig. Det er grunn til å spørre om saken ville vært håndtert i samme hastighet hvis de rammede var direktører eller milliardærer.

Heller ikke statsrådets håndtering av skandalen etter at den ble offentlig kjent, har vært tillitvekkende, tross statsrådets forsikring i redegjørelsen for Stortinget om at hun ville gjøre det hun kunne «for å opplyse Stortinget og offentligheten om alt vi vet om denne saken per nå, og få alle fakta på bordet».

I en rekke tilfeller har statsråden unnlatt å svare på spørsmål fra opposisjonen og media. Statsråden har i flere tilfeller vist til granskingsutvalget, nedsatt av regjeringen, ikke av Stortinget. I tillegg kommer det stadig nye opplysninger som strider mot det statsråden sa i sin

redegjørelse til Stortinget 5. november 2019. Det kan stilles spørsmål ved om statsråden har overholdt sin informasjonsplikt.

Forslagsstiller understreker at selv om ingen enkelt statsråd kan lastes for det fulle omfanget av denne alvorlige saken, må samtidig maktpersoner stilles til ansvar. Etter en helhetlig vurdering av statsrådets ansvar og håndtering mener forslagsstiller at Stortinget ikke kan ha tillit til arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie har ikke Stortingets tillit.

27. november 2019

Bjørnar Moxnes